

σχύση ἡμᾶς εἰς τὸ ἔργον τοῦτο· δεύτερον δὲ, θέλοντες νὰ συμμορφωθῶμεν πρὸς τὸ ἀπὸ Θεοῦ ἄρχεσθαι, προτάσσομεν τοὺς παρλλήλους βίους τοῦ κλήρου, ὡς λειτουργοῦ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς ὄντος.

* Ἄλλως δὲ, ὁ ὀρθόδοξος κληρὸς ἔχει καὶ μέγιστα καὶ ἀναμφίλεκτα εἰς τοῦτο δικαιώματα· διότι καὶ πλειότερον πάντων συνετέλεσεν εἰς τὴν ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος, καὶ πρῶτος ἀναντιρρότητος πάντων καὶ ἐμαρτύρησεν ὑπὲρ αὐτῆς καὶ ἠγωνίσθη.

Νὰ βιογραφήσωμεν δὲ πάντας τοὺς ἐκ τοῦ κλήρου διαπρέψαντας ἐπὶ τῆς ἀναγεννήσεως τῆς Ἑλλάδος εἶναι ὅλως ἀδύνατον γράφοντες ὅμως τοὺς βίους τῶν δύο ἐπ' αὐτῆς καὶ ἕνεκα αὐτῆς ἀπαχρονισθέντων Πατριαρχῶν, δὲν δυνάμεθα νὰ διέλθωμεν ἐν σιγῇ καὶ τὴν τύχην ἐξ ἑτέρων Πατριαρχῶν, αὐτὰ ταῦτα παθόντων.

Πρῶτος δὲ τούτων ὑπῆρξεν ὁ Κωνσταντῖνος Λούκαρις, ὁ ὀνομασθεὶς μετὰ ταῦτα Κύριλλος, πεντάκις πατριαρχεύσας. Οὗτος ἐγεννήθη κατὰ τὸ 1572 ἐν Χανίοις ἢ Χάνδακι τῆς Κρήτης, καὶ κατήγετο ἐξ Ἠπείρου. Μετὰ τὴν ἐν τῇ πατρίδι περὶ τὰ ἐγκύκλια μαθηματὰ ἐκπαίδευσιν ἀπῆλθε χάριν τελειοποιήσεως εἰς Βενετίαν καὶ Παταύιον· ἀκολούθως ἐπεσκέφθη τὴν Γενούην, τὴν Ὀλλανδίαν καὶ πολλὰς τῆς Γερμανίας πόλεις· ἐχειροτονήθη δὲ μοναχὸς παρὰ τῷ Πατριάρχῃ Ἀλεξανδρείας Μελετίῳ, τῷ Πηγά, ὃν καὶ παρηκολούθησεν ὡς Ἀρχιμανδρίτης· εἰς Κωνσταντινούπολιν, οἰκουμηνικὸν Πατριάρχην ἀναδειχθέντα· ἀκολούθως ἀπεστάλη εἰς τὴν Πολωνίαν, ἵνα συμμετάσχη τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐν Λιθουανίᾳ συγκροτηθείσης τῷ 1595 συνόδου, ὡς ἔξαρχος τοῦ Ἀλεξανδρείας. Ἡ Σύνοδος αὕτη, ὡς γνωστὸν, ἔμεινεν ἀτελεσφόρητος· ἀντὶ μάλιστα τῆς ἐπιδιωκομένης ἐνώσεως τῶν ἐκκλησιῶν, διηρέθισε πλειότερον τὰ πάθη. Ἐπανελθὼν ἐκεῖθεν ὁ Λούκαρις συνώδευσε τὸν Πατριάρχην Ἀλεξανδρείας εἰς Βίλναν, ὅπου ἠξιώθη